



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3884/23
24.1.2024.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Татјане Лемајић и Станиславе Митровић, чланова већа, у парници тужиље Републике Србије - Министарства одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, ул. Тимочка бр. 15, против тужене АА из ..., коју заступа пуномоћник Никола Зечевић, адвокат из Београда, Булевар Црвене Армије бр. 11/7, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужиље и тужене, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 59591/21 од 21.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 24.01.2024.године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 59591/21 од 21.03.2023. године, а жалбе тужиље и тужене се **ОДБИЈАЈУ** као неосноване.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 59591/21 од 21.03.2023. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе извршено поднеском тужиље од 23.11.2021. године.

Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи исплати износ од 1.583.967,88 динара са законском затезном каматом почев од 21.03.2023. године, до исплате.

Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којом је тражила да се обавезе тужена да преко досуђеног износа исплати износ од још 536.055,58 динара са законском затезном каматом почев од 18.04.2019. године, до исплате.

Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим

је тражила да се обавезе тужена да на износ од 1.025.587,22 динара исплати законску затезну камату почев од 18.04.2019. године па до 20.03.2023. године и на износ од 558.380,66 динара исплати законску затезну камату почев од 23.11.2021. године па до 20.03.2023. године.

Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 82.875,00 динара.

Против наведене пресуде тужиља је благовремено изјавила жалбу, побијајући је у ставу трећем и четвртном изреке због погрешне примене материјалног права.

Жалбу је благовремено изјавила и тужена побијајући одлуку у ставу првом, другом и петом изреке због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...18/20), Апелациони суд је нашао да су жалбе тужиље и тужене неосноване.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити битна повреда из тачке 12 истог члана, на коју се неосновано указује у жалби тужене. Изрека првостепене пресуде је разумљива, непротивречи сама себи нити разложима пресуде, а у образложењу пресуде првостепени суд је навео јасне и потпуне разлоге о одлучним чињеницама.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена као закупац је са правним претходником тужиље Државом СРЈ - Савезно министарство за одбрану-Војнограђевинска дирекција “Београд”, као закуподавцем, закључила уговор о закупу пословног простора дана 29.10.1996. године, који је за предмет имао пословни простор у ... у ул. ..., површине 23,63 м². Чланом 3 уговора предвиђена је обавеза закупца да плаћа закупнину сваког 5-ог у месецу у месечном износу тада одређеном за наведени период у висини од 907,36 динара. Чланом 11 уговора је предвиђено да је исти закључен на одређено време у трајању од годину дана и да важи до 30.09.1997. године, а може се продужити у истом трајању на основу писмене сагласности закуподавца, при чему је закуподавац дужан да се изјасни да ли продужава уговор најкасније 15 дана пре истека уговореног рока, а у супротном, сматраће се да је прећутно продужио рок за наредни период од једне године.

По протеклу рока за који је уговор о закупу пословног простора закључен, односно након 30.09.1997. године тужена је наставила да користи закупљени пословни простор. Како је тужена престала да измирује своју обавезу плаћања закупнине предвиђену чланом 3 закљученог уговора, тужиља је дана 21.07.2008. године отказала туженој предметни уговор о закупу (отказ је туженој уручен дана 23.07.2008. године), те јој је остављен отказни рок од 30 дана да измири своја дуговања и да у истом року предметни пословни простор испразни од свих лица и ствари и преда га тужиљи.

Како се тужена у предвиђеном року није иселила из локала и није исплатила

дуговане закупнине, тужилца је покренула поступак против тужене пред Првим основним судом у Београду, те је у предмету П 12254/17 дана 15.03.2018. године донета правноснажна пресуда (преиначена одлуком другостепеног суда само у погледу камате) којом је обавезана тужена да се са свим лицима и стварима исели из предметног пословног простора и да га преда у државину тужилци, те је тужена обавезана да тужиоцу исплати на име дуга износ од 2.176.097,79 динара, а за период од 01.01.2006. године до 31.08.2014. године, заједно са припадајућом каматом. Међутим, имајући у виду да тужена није поступила ни по наведеној пресуди, то је у извршном поступку пред јавним извршитељем ... у предмету Ии 2587/19 спроведено принудно исељење тужене из предметног пословног простора дана 09.09.2020. године, о чему је сачињен записник.

Према налазу и мишљењу судског вештака, закупнина коју тужена дугује тужилци за предметни пословни простор за период од 01.09.2014.године до 09.09.2020.године износи 2.120.023,45 динара, опредељено у табеларном приказу датом уз налаз вештака за сваки месец појединачно.

Полазећи од правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужена користила локал тужилце и након отказа, те је тужилци причинила штету у виду измакле користи у смислу одредбе члана 155 и 189 став 3 Закона о облигационим односима. Тужилца је наведени простор већ користила за издавање у закуп, те се може претпоставити да би га у редовном току ствари користила у исте сврхе и након отказа уговора о закупу. Како се у конкретном случају ради о накнади штете, то је суд ценећи приговор застарелости потраживања применио одредбу члана 376 став 1 Закона о облигационим односима, па како је тужба у овој правној ствари поднета суду дана 18.04.2019. године тужилци припада право на накнаду измакле користи за неплаћену закупнину почев од априла месеца 2016. године, (која доспева 05.05.2016. године), па до 09.09.2020. године када је тужена принудно исељена из пословног простора, а не припада јој потраживање пре априла месеца 2016. године, с обзиром да је обухваћено периодом застарелости, јер је протекао рок прописан одредбом члана 376 став 1 Закона о облигационим односима.

Висину штете за неплаћену закупнину суд је за наведени период утврдио из прегледа дугованих закупнина и налаза и мишљења вештака и то у износу од 1.583.967,88 динара који износ је тужилци и досудио.

По оцени првостепеног суда, на досуђени износ тужилци сходно одредби члана 189 став 2 Закона о облигационим односима припада законска затезна камата од дана доношења одлуке 21.03.2023.године, до исплате, будући да је тужилац висину штете определио у висини уговорене закупнине, а висина штете се одређује према ценама у време доношења судске одлуке и тада доспева накнада за ову врсту штете.

Имајући у виду претходно наведено, суд је одбио захтев тужилце за досуђивање законске затезне камате на износ од 1.025.587,22 динара за период од 18.04.2019. године до 20.03.2023. године и законску затезну камату на износ од 558.380,66 динара за период од 23.11.2020. године па до 20.03.2023. године.

Суд је имао у виду и поднесак пуномоћника тужилце од 23.11.2022. године којим

је проширила тужбени захтев, којим потражује, поред иницијалног захтева, износ од још 558.380,66 динара, а за период од 28.02.2019. године до 09.09.2020. године у ком је тужена неосновано користила предметни пословни простор, због чега је тим поднеском тужба преиначена, а суд је преиначење дозволио сходно одредби члана 199 став 2 Закона о парничном поступку.

По ставу Апелационог суда, чињенично стање у првостепеном поступку утврђено је потпуно и поуздано, правилном оценом изведених доказа и првостепени суд је на јасан и логичан начин изложио садржину изведених доказа и дао њихову оцену коју у свему као правилну прихвата и овај суд. Жалбама тужиле и тужене чињенично стање се не доводи у сумњу, а у жалби нису истицане нове чињенице нити предлагани нови докази у смислу одредбе члана 372 став 1 Закона о парничном поступку. Разлоге које је за одлуку дао првостепени суд, у свему прихвата и овај суд као другостепени, као јасне, довољне и на закону засноване.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд донео одлуку као у ставу првом изреке, правилно примењујући одредбу чл.199 став 2 ЗПП, као и у ставу другом, трећем и четвртом изреке правилно примењујући одредбу чл.189 и 376 Закона о облигационим односима.

Супротно жалбеним наводима тужиле, у конкретном случају нема места примени одредбе члана 219 Закона о облигационим односима, већ се има применити одредаба члана 189 Закона о облигационим односима, како то правилно закључује и првостепени суд.

Сагласно члану 189. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да оштећеник има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи. Према ставу 3. истог члана, при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем. Законодавац није дефинисао појам измакле користи, али се из наведене законске одредбе може закључити да је измакла корист негативна штета која се манифестује као неостварена имовинска вредност, тј. штетном радњом спречено повећање имовине оштећеног. Измакла корист се не претпоставља, већ је на тужиоцу терет доказивања. Право на накнаду штете због измакле користи поверилац ће имати само ако је према ономе што се у животу редовно дешава или је, према посебним околностима случаја, извесно (ван разумне сумње) да би ту корист и остварио. При томе, није довољно неко оптимистичко предвиђање добитка и није довољно да је поверилац планирао добитак. Добитак за који се по субјективним проценама и жељама поверилаца претпоставља да ће наступити не узима се у обзир приликом одмеравања накнаде штете, већ се тражи добитак који би свакако настао, да постоји разумна вероватноћа у погледу остварења такве користи. Дакле, измаклу корист чини очекивано увећање имовине до кога би извесно дошло и једино што је меродавно у том случају јесте објективна могућност стицања добити према редовном току ствари или према посебним околностима.

Насупрот жалбеним наводима и према становишту другостепеног суда основан је захтев тужиле за накнаду штете у виду измакле користи, односно изгубљене добити

у висини ненаплаћене закупнине за предметни пословни простор који би тужила издавала. Имајући у виду да је тужила власник локала, те да је тужена била у поседу предметног пословног простора све док није судским путем исељена из истог, према оцени другостепеног суда, тужила има право на изгубљену добит у висини измакле користи, односно накнаде штете у смислу одредбе члана 155 Закона о облигационим односима, јер је тужена користила пословни простор, а са друге стране онемогућавала тужилу да истим располаже закључењем уговора о закупу или неког другог уговора, односно правног посла којим би као власник располагала. Применом одредбе члана 189 став 1 и 3 Закона о облигационим односима, у конкретном случају тужила има право на накнаду штете манифестовану у виду измакле користи односно у висини закупнине коју је могла основано остварити издавањем предметног пословног простора, а што је тужена својим противправним понашањем спречила с обзиром да се без правног основа налазила у државини истог, супротно вољи тужиле.

Такође, насупрот жалбеним наводима тужиле, како у конкретном случају нема места примени одредбе члана 219 Закона о облигационим односима, то нема места ни примени одредбе члана 371 Закона о облигационим односима у погледу оцене застарелости потраживања, већ се у конкретном случају има применити одредба члана 376 став 1 Закона о облигационим односима, а како правилно закључује и првостепени суд.

Такође, насупрот жалбеним наводима тужиле, на досуђени износ тужили припада законска затезна камата од дана доношења првостепене одлуке. Наиме, како се према одредби члана 189 став 2 Закона о облигационим односима висине штете одређује према ценама у време доношења судске одлуке, то тада доспева накнада и ове врсте штете. Пошто је тужила висину штете определила у висини уговорене закупнине, то на износ досуђене накнаде штете законска затезна камата тече од дана доношења првостепене одлуке 21.03.2023. године, а не од дана подношења тужбе, односно објективног преиначења тужбе, како се то неосновано истиче у жалби.

Неосновано се наводима жалбе тужене истиче да је суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање да се тужила иселила из предметног пословног простора дана 09.09.2020. године, јер се тужена иселила из локала још 1998. године, с обзиром да је вођен поступак за исељење тужене из предметног пословног простора који је правноснажно окончан пресудом Првог основног суда у Београду П 12254/17 где је тужена активно учествовала у поступку и правноснажно обавезана да се исели из предметног локала, а како иста ни након правноснажности донете пресуде није добровољно поступила, то је принудно и исељена дана 09.09.2020. године о чему је сачињен и записник о примопредаји.

Насупрот жалбеним наводима у којима тужена указује да је још 1998. године предала кључеве од предметног локала и да се тренутно не налази у поседу јесу чињенице које су већ расправљене у поступку који се водио пред Првим основним судом у Београду у предмету П 11254/17 и у коме је утврђено да наводи тужиле не стоје, због чега је и обавезана да се исели из пословног простора.

Приликом одлучивања о основаности жалби, другостепени суд је ценио и остале наводе тужиле и тужене, али будући да не могу довести до другачије одлуке суда у овој

правној ствари, то их није посебно образлагао, сагласно одредби члана 396 став 1 и 2 Закона о парничном поступку.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, будући да је донета правилном применом одредбе члана 150, 153, 154, 162 и 163 Закона о парничном поступку, и тужиљи су признати трошкови за радње које су биле нужне и оправдане за вођење поступка а одмерени сходно Адвокатској тарифи важећој у време пресуђења.

Из изнетих разлога, а применом одредбе члана 390 и 401 тачка 2 Закона о парничном о поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...18/20), одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелена Стојилковић с.р**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић